

88

Viriatus

Duch

Ne mecum Latiae priscae evolere gentis
Annales piceat, laudesque, armosque virorum
Disere, & egregium quesitum nomen in armis;
Si quis nondum omnem patrie dimisit amorem,
Nec pudeat antiquam generis cognoscere ramam
Oblivari penitus sobolem virtutis avitae.

Non ego Saturni memorem felicia regna,
Non Pici, versa quem conjux saga figura
Fecit avem, pennisque dedit se attollere pennis.
Et nensus alburce, ~~Jauno~~, Jovisq; dictum
Fatidico sileam, genitus quo deinde Latinus
Imperio subit, populisque colentibus ultro
Pacem, non veri ullius moderamine egibat.
Tunc primum exsternae fatalia regna petentis
Adventu classis Rutulos, Turriumque Troiam
Incendit furis conjux Lavinia belli,
Et Juvos Italae Jovo depellere campis
Impulit Ausoniam totam sub signa coactam 18.

Sanguinis immuncm prius, expertemque tumultus.
Partibus hinc variis urbes, studiisque geruntur,
Adducit posuim Iurno Mezentius agmen,
Et turmae equitum Volsea de gente Camilla
Verandis silvis apros assuetas labori,
Non mollitas solo digitis deducere fila
Iurbis in moerem vibrando pollice posum,
aut iunxisse iugo, et seernere arundine telas:
At conferta viris clypeum, graecumque pharetram
Sumere, et acris equis cursus intendere in hostem.

Nequitquam auxiliis his pretus Dauidus heros
Atque alius, quid enim me pandere nomina oportet
Cuncta Ducum, vel quas agerent in bella pedestres
Cratas aies? non pugnae astringitur audax.

Interea Quae accitis viribus urbe
Arcadis Evandri, et Iulionis regis Hetrusci
Federe, militibusque potens a manibus arcet
Ascanii Rutulos, quam arida obsidione premebant
Septis murorum, et hope murumine clausum.
Quin satis Anchisa letus jam sospite nato
Ingentes stravit umulos in litore cedis.

Et lauso exitio est pietas quoque vana parenti,
Nam dum Dardanię defendit cupidus itum
Profectum parma, juvenem medium effodit ense
Cneas, pulvique extrinsum liquit arena.
Exanimem solis super arma percutibus artus,
Et solito sine honore geras, adopertaque nocte
Lumina perpetua, et pedatos pulvere iuvenem
Vidit, et agnovit genitor Merentius, unda
Infelix siquidem Iyberina vulnere hiulum
Lenibat genum, et membra acclinata levabat
Arboris ad truncum; subitque crepta dolore
Mens illi furibunda impellitur ira.
Arma iterum posuit hamulos, galeamque comantem
Aptari capiti jubet, instratoque reponi
Quadrupedis vergo delectos viribus artus.
Haud mora per medius acies se ferendus insert
Pestigans oculis, ac voce in prelia poscens
Cneam, peditem congressus denique vela
Irrita multa jactat, sed non ita reddidit ille;
Nam quadrupes valida frontem percussus ab hasta 59.

In caput, inque pedes toties sese erigit, armo
Donec sesorem excussit super ipse volutus
Cornu ad Verrum; stricte Troj advolat ense
adutum, juguloque adigit, demptasque Trojque
Cauias Marti quereu suspendit ab alta.

Italia Dardanius peragit dum funera ductor
Arma gerens, manus Dive mirabile matris,
Aenea sub rupe inane fabricata Cycloperum;
Non minus in Teucros scribat eade inuenta
Iurnus demittere procerum fortissima letho
Corpora, sed iuveni obfissurum contraria fata,
Et magni Aeneae stat demum occumbere dextra.
Quam melius, miserande, tibi preponere pacem,
Et vides Ausonia placide considerare Verra,
Atque datam Teucros circumdare meribus urbem!
Ergo nequiquam solerum sibi Marte Latinum
affecit, patrumque totum cum virgine sedes:
Uxor Dardanio tandem Latonia cedit
Aeneae, Iurnusque suo dat sanguine penas,
Et fugit ad mares Tristi conuictus amore.

Compositis Latio bellis, adspicitur heros 80.

In regnum gener a socio, rursusque quiete
Firmata gentem placet uno nomine utraque,
Et dici populos amborum deinde Latinos,
Miserique simul leges, cultumque Deorum.
Sedibus Italiae positis Tellure, novoque
Connubio letus ternos non amplius annos
Eneas videt renovari messibus arva,
Et Volidem autumnis musto fervere prela.
Hinc tot defunctus pelago, Terraque periclis
Mortali forma se exsolvit in arce Numici,
Indigetemque colit templis pia turba diatis.

Asiani aetatem, et vacuum genitores relictum
Suscipit interea generosa noverca Tueri
Imperium, tante haud impar Lavinia molis.
Femina, quis credat? commissum cademque noverca
Involumentum prestat sine virgine fraudis honorem,
Metam legitimi donec puer expleat ævi.
Ille novercali dictas de nomine sedes
Lavini linquens, atque urbis seiptra noverce,
Quamquam opibus tunc mire excreverat, atque colonis,
Albani tumuli dorso longam exstruit urbem, 101.

Qua genus Hectorum Verendum Silvia proles
Annos imperium Veniit, rebusque, et viribus auxit.

Ultima Siliadum soboles de gente vetusta
Reptabant Numitor fratres, et amulius una
Ortus uterque Proca, sed natu grandior ille;
Ius ideo omne, patrisque verenda in morte voluntas
Insuper heredem Numitorem in seiptra vocabant.
At patrij, et juris contemptor Amulius omnis
Per scelus ablegat fratrem, regnoque potitur.
Neu foret ulla metus scelerato causa Tyranno,
Et deus intactum servaret Rhea pectoris
Sit Vesta, simulato industrie honore, sacerdos.
Usque adeo Vaineri est malcfirma potentia sortum,
Et Vraus est odio superis: gemino Ilia Vatu
Belligeri intumuit venter de semine Martij,
Et geminos enixa, Rerno cum fratres Quirinus
Prodisit, impelluntque simul vagitibus auras.

Haudenus exiguo frenos compressit in orbe
Musa reformidans rapidantes rigere gressus
Per circumfusus qui caligine densa
Calles, atque aditu loca prorsum impervia lucis.
Nam mihi que pueros habuit fortuna canendum, 123.

Quoque modo liuit penam coactis tyranni,
Qua vita in silvis fuerit ratione peracta,
Cum quis fundata primus regnavit urbe
Auguribus victor: dicam deinde ~~indita~~ bella,
Et sub Consulibus prolatos undique fines
Imperii, terras quas Nereus verberat undis.

Ergo ubi jam parva patuerunt furta nepotis,
Olli enardescit subito implacabilis ira,
Natusque, et matrem stat dira perdere morte:
Huic pulchra indignis onerantur membra catenis
Blanditiis nuper caelestes apta movere;
Ibribus infantes demergit gurgite jussit,
Impositos cista lento de vimine Nereus.
Non vult hoc facinus humidarum vector aquarum
Fatorum Ibris non inscius, et caput imo
Attollens fundo velatus arundine crines,
Glaucoque inuinctis madidum velamine corpus
Undarum sistit cursus, proque coram,
Immodumque dedit stagnum; mox corpora tergo
Supposito placide ripa ulteriore reponit,
Jugemque populus, viridique ubi gramine tellus 144.

Sed postquam cepit coalescere viribus ætas
Inveniens teneras vixitum lanugine malas,
Tunc saltus peragrarè juvât, Turn lustra subire
Iam feram adorsis jaculis quæcumque paratos,
Fulmineoque lupum dente, aut ursum ungue minacem,
Montivagasque capras, et pulvum Xerxæ leonem.
Hisce nudis vestis, primisque laboribus qui
Collectum magis, atque magis traxere vigorem
Ætherei juvenes prestantes sanguinis ortu;
Nec quisquam omnino reperitur montibus illis
Pastorum a numero, aut alio de vire coloris,
Cui tantum valeat contra subsistere robur,
Sive amor est nitida certamina inire palestra,
Vel quoque nudatos pugne exercere lacertos,
Et manibus molli duris attollere castus,
aut volucres calamos adducto impellere nervo,
Alipedive juvat cursu contingere meta,
Vel fluvios tandem facili superare natatu.

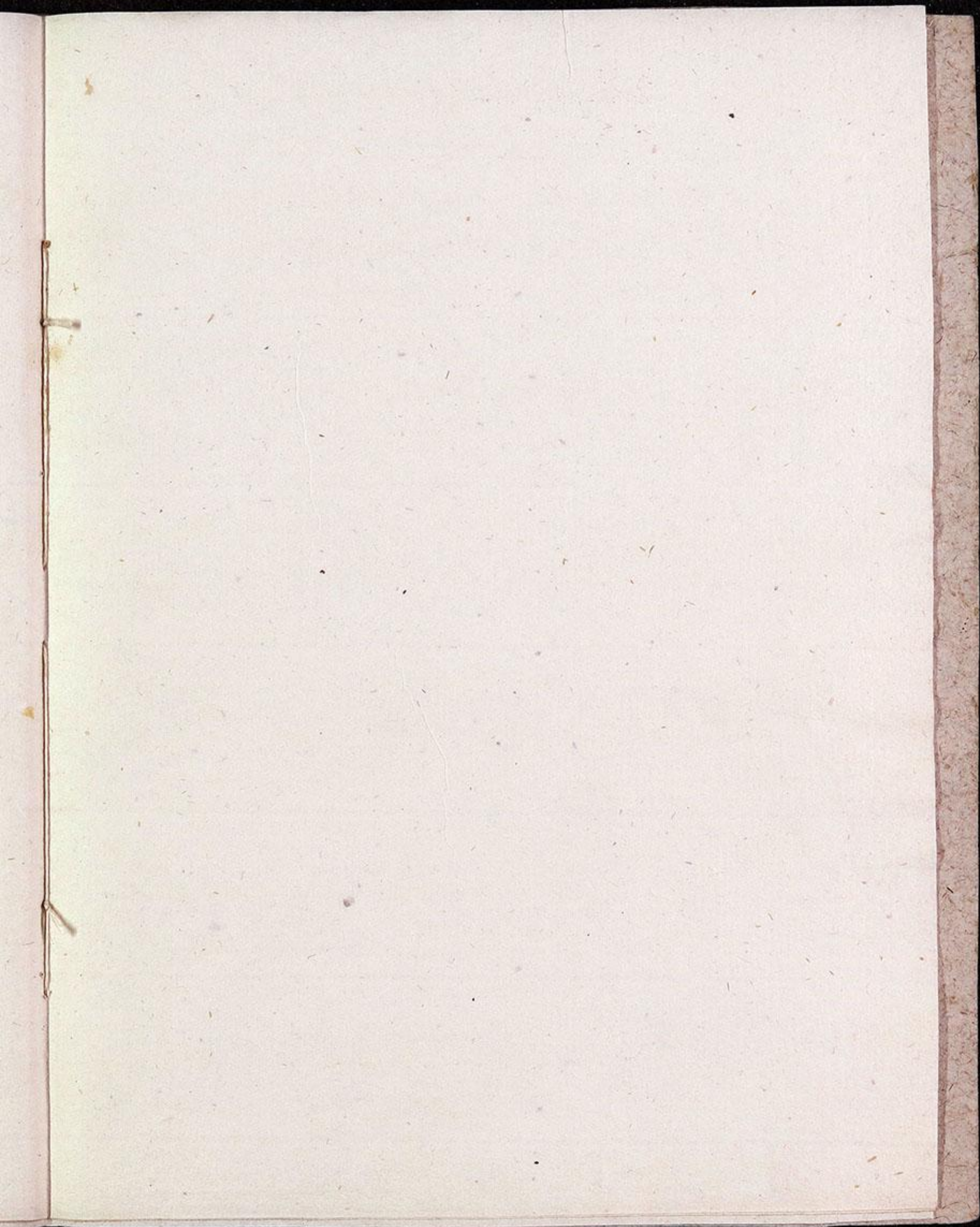
Forse die quadam juvenes solempne quotannis
Mos erat, inveses una celebrare luperias,
Ludieri genus, Ariadice quod ab urbe vetusta
Evandro, fama est, in sacros honore Lycei
allatum huc, festoque locum iuga Pallantæi

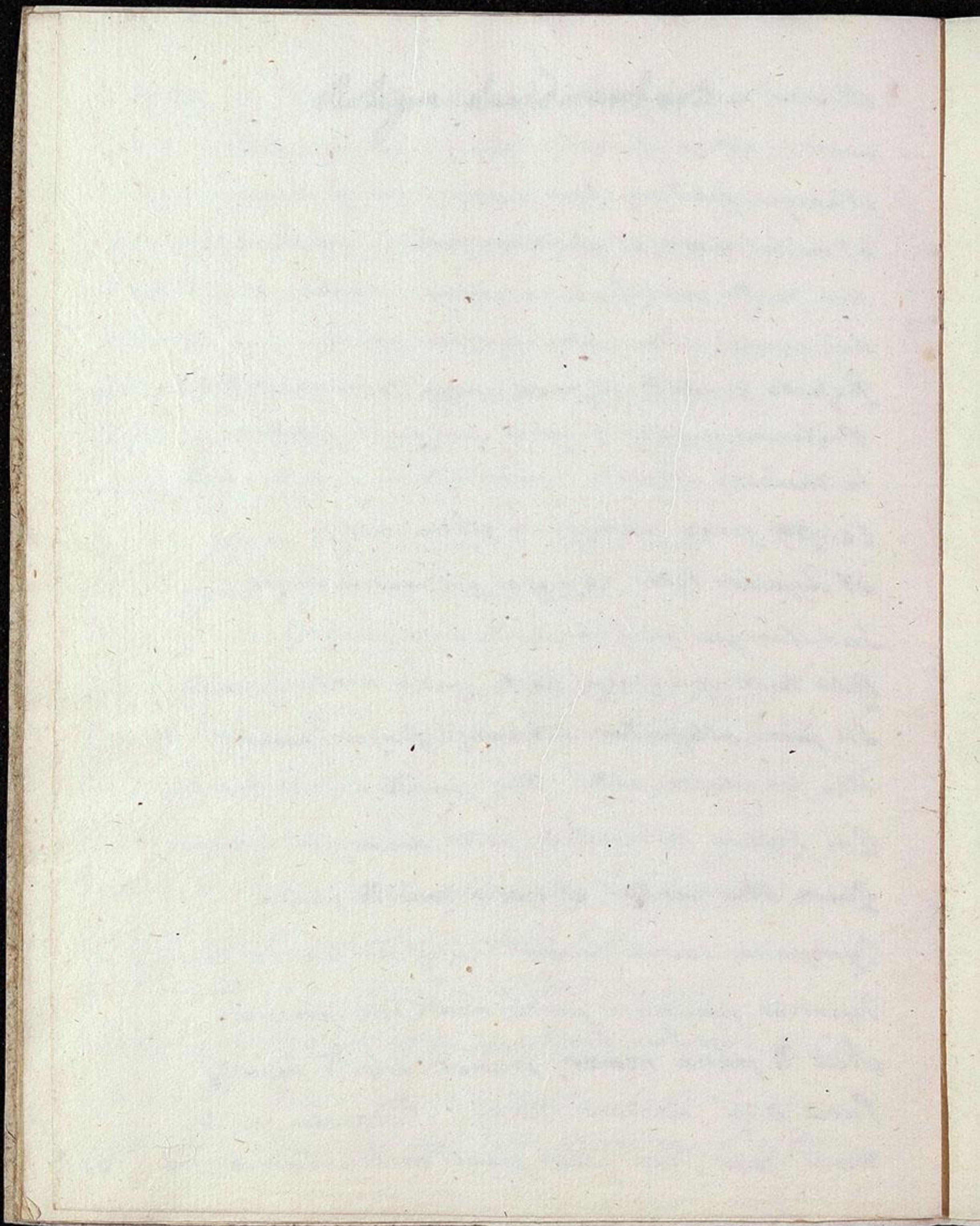
Indixisse, ubi post septem annis edita collem
Roma Palatinum mutato nomine dixit.

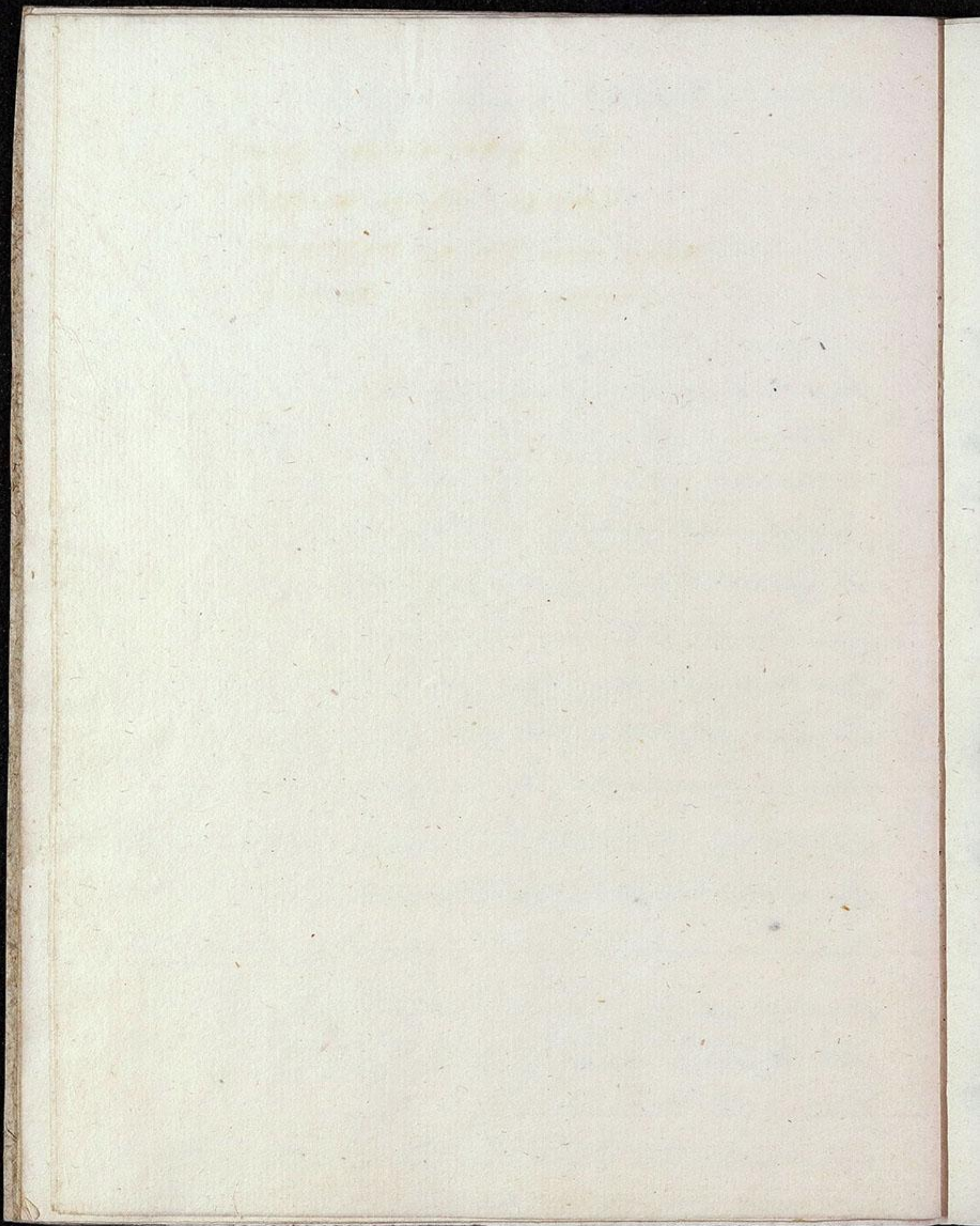
Huius sacro abjecta dum operatur ueste iuventus
Omnimode exarsens obscena libidine membra,
Dispositis itruum insidiis usque eua repente
Latronum exiliit, mediumque irrupit in agmen:
Conferitur pugna, hinc Telis, hinc corpore nudo,
Digna oculis species, seu et ni fata Vulpent,
Nodosos juvenum amplexus, colloque revineta
Brachia firma Toris, ictusque perentia dios
Hostes experti non ultra tendere contra
Sufficerent animis, victisque extrema salutis
Spes Toris, arma dare, aut rapidis evadere plantis.
Romulus eripuit se, et luctas victor abiit,
At Remus inferior quamquam non viribus ulli
Incapum amoliri certat ubique prementem
Turbam, compransumque ante ipsius ora Tyranni
Latrones sistunt facientes crimine fontem,
Quod preda virum raperet Numitoris in agros
Ingrepus juvenum magna comitante caterva.
Ergo ad supplicium regis sententia dedi
Iussit avo, circumque Remum custode teneri. 210.

Ut coram juvenis stetit, haesit totus in illo
Lumine dextro Numitor, similisque stupenti.
Namque subit mantem nate, infelix imago,
Et vultus deor, et quondam fortuna nepotum.
Haec tacite volens animo reperire videtur,
Aut reperit certe matris vestigia formae.
Praesente in capto, et perne anceps tempora differt.
Præterea media traheret cum nocte quietem
In thalamis Numitor, manifeste in lumine vidit
Celestis generi delapsi ex æthere vultus,
Et clypeum levas, et proposit sub capide crines,
Inductumque gravi lorica tegmine pectus;
Ostia tereti incumbens hasta, quam dextra gerebat,
Sic prior alloquitur. Ne vane fingere somnos
Haec simulacra putes, tua sponte ad limina veni,
Qui bellum horrendum nutu moveoque regoque,
Quem litui cantus, et crebro concita pulsu
Tympana rauca juvant, ejus de semine surgens
Foecundo geminam partu dedit illa prolem.
Neu te plura mover, crudeli morte nepotis
Parce pias scelerare manus, et vincula capto
Brute Reno, tua quem genuit mihi Sileria conjux, 232.

Asplenium dendrocarpum

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory, written in brown ink on aged paper. The text is oriented vertically and appears to be a list of items or names.

Sacris recedas ab ecclis,
Profanae turbae; ceteris
Se adesse nostris non licet,
Atque puni gaudiis.

Agathocles.

Agathocles.

fol.

Quidam

ver

di

di

cto

qua

